

Prevádzkový poriadok pohrebiska Obce Valča

Čl. 1

Všeobecné ustanovenia

Prevádzkový poriadok určuje podmienky, zásady a opatrenia, ktoré treba rešpektovať a dodržiavať pri prevádzkovaní pohrebiska v súlade so zákonom NR SR č.131/2010 Z. z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov a zákonom NR SR č.126/2006 Z. z. o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Tento prevádzkový poriadok sa vzťahuje na nasledovné pohrebiská nachádzajúce sa v katastri obce Valča:

- **Katolícky cintorín** nachádzajúci sa v blízkosti rímsko-katolíckeho kostola
- **Evanjelický cintorín** nachádzajúci sa pri športovom areáli Dielec

Pre účely tohto prevádzkového poriadku pohrebiska Obce Valča ľudskými pozostatkami je mŕtve ľudské telo, ľudské ostatky sú ľudské pozostatky po pochovaní.

Čl. 2

Identifikačné údaje

Obec: Obec Valča
Sídlo: Valča 375
Prevádzkovateľ: Obecný úrad Valča
IČO: 00317021
Štatutárny zástupca obce: JUDr. Mária Ondráčková – starostka obce Valča

Čl. 3

3.1 Rozsah služieb poskytovaných na pohrebisku

1. Prevádzkovanie pohrebiska zahŕňa:
 - a) správu a údržbu pohrebísk (katolícky a evanjelický cintorín)
 - b) vedenie evidencie súvisiacej s prevádzkovaním pohrebísk
 - c) správu domu smútku a chladiarenského zariadenia
 - d) vykonávanie exhumácie ľudských ostatkov
 - e) správu a údržbu komunikácií, chodníkov, oplotenia a zelene na pohrebiskách
 - f) zabezpečenie vývozu odpadu z veľkokapacitných kontajnerov umiestnených na pohrebiskách
 - g) zabezpečenie dodávky vody z verejného vodovodu
 - h) zabezpečenie údržby vodovodu
 - ch) zabezpečenie osvetlenia pohrebísk z verejného osvetlenia
 - i) údržbu osvetlenia na pohrebiskách

- j) dohliada na dodržiavanie dĺžky tlecej doby podľa §19 ods. 3 zákona o pohrebníctve (10 rokov),
- k) ochranu pohrebiska stavebnými a terénnymi úpravami pred zaplavením,
- l) zabezpečenie, aby hrob spĺňal požiadavky podľa § 19 ods.1 zákona o pohrebníctve,
- m) zabezpečuje, aby prevádzkový poriadok pohrebiska spolu s cenníkom služieb bol verejnosti prístupný na mieste obvyklom na pohrebisku,
- n) umožňuje prevádzkovateľovi pohrebnej služby vstup na pohrebisko na vykonanie pohrebnej služby podľa rozsahu dohodnutého s obstarávateľom pohrebu.

2. Prevádzkovateľ pohrebiska musí zabezpečiť počas trvania nájomnej zmluvy prístup k hrobovému miestu a zdržať sa akýchkoľvek zásahov do hrobového miesta okrem prípadov, ak je potrebné zabezpečiť prevádzkovanie pohrebiska. O prípadnom zásahu je prevádzkovateľ povinný písomne informovať nájomcu.

3.2 Vykopanie hrobu, zasypanie hrobu a vykonávanie exhumácie

Práce súvisiace s vykopáním a zasypaním hrobu a vykonávanie exhumácie v plnom rozsahu vykonávajú zamestnanci pohrebných služieb v zmysle živnostenského zákona.

3.3 Služby poskytované v dome smútku

Prevádzkovateľ poskytuje v dome smútku :

- a) chladiace zariadenie na dočasné uloženie ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov
- b) obradnú sieň na vykonávanie smútočných obradov (podľa dohody s obstarávateľom pohrebu)

3.4 Správa domu smútku

a) Prevádzkovateľ zabezpečuje:

- správu domu smútku a funkčnosť chladiacich zariadení
- prevzatie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov, ak je úmrtie doložené listom o prehladke mŕtveho a štatistickým hlásením o úmrtí vystaveným lekárom, pasom pre mŕtvolu pokiaľ ide o medzinárodnú prepravu. Ak ide v súvislosti s úmrtím o podozrenie zo spáchania trestného činu, len s písomným súhlasom orgánu činného v trestnom konaní.

b) Dom smútku slúži na:

- uloženie ľudských pozostatkov do chladiaceho zariadenia do času pochovania, ktoré zabezpečí trvalé udržanie teploty v rozmedzí 0 °C až 5 °C
- vykonávanie cirkevných a občianskych smútočných obradov
- cirkevné a občianske smútočné obrady zabezpečuje obstarávateľ pohrebu

Prevádzkovateľ domu smútku umožní 30 minút pred konečným uzavretím rakvy pred pochovaním prítomnosť obstarávateľa pohrebu a blízkych osôb.

Čl. 4 Povinnosti nájomcu hrobového miesta

1. Nájomca hrobového miesta je povinný:

- a) dodržiavať ustanovenia prevádzkového poriadku, ktoré sa týkajú povinnosti nájomcu hrobového miesta,
 - b) užívať hrobové miesto podľa nájomnej zmluvy,
 - c) udržiavať prenajaté hrobové miesto a jeho bezprostredné okolie v poriadku na vlastné náklady
 - d) písomne oznamovať prevádzkovateľovi pohrebiska všetky zmeny údajov, prípadných zásahov na prenajatom hrobovom mieste, ktoré sú potrebné na vedenie evidencie hrobových miest (**tlačivo - žiadosť o povolenie na úpravu hrobového miesta**),
 - e) ukladať odpad na miesta určené prevádzkovateľom pohrebiska t. j. do veľkokapacitných kontajnerov (okrem stavebného odpadu),
 - f) udržiavať poriadok na pohrebisku.
2. Právo užívať hrobové miesto vzniká uzatvorením nájomnej zmluvy. Zmluva musí mať písomnú formu. Uzatvorením zmluvy nájomca nenadobúda vlastnícke právo k hrobovému miestu. Vlastníctvom nájomcu je len príslušenstvo hrobu, ak ho nájomca vybudoval na vlastné náklady. Nájomca hrobového miesta nie je oprávnený dať hrobové miesto do podnájmu.
3. Uzatvorením nájomnej zmluvy prevádzkovateľ pohrebiska prenecháva za nájomné nájomcovi hrobové miesto na uloženie ľudských pozostatkov, ľudských ostatkov a urny so spolnotenými telesnými pozostatkami. Nájomná zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú. Nesmie sa vypovedať skôr ako po uplynutí tlecej doby (podľa zákona č.131/2010 Z. z. je to 10 rokov).
4. Na pohrebiskách obce Valča je možné si **voľné hrobové miesta rezervovať na dobu jedného roku**.
5. Pri úmrtí nájomcu hrobového miesta má prednostné právo na uzatvorenie novej nájomnej zmluvy na hrobové miesto osoba blízka. Ak je blízkych osôb viac, tá blízka osoba, ktorá sa prihlásila ako prvá.
6. Nájomca hrobového miesta môže realizovať stavebné úpravy hrobového miesta **len na základe písomného povolenia prevádzkovateľa pohrebiska**, pričom za stavebnú úpravu sa považuje vybudovanie a väčšia úprava obruby, osadenie pomníka (t. j. náhrobného kameňa), náhrobnej dosky (t. j. platne) hrobového miesta, vybudovanie alebo väčšia oprava hrobky. Príslušenstvo hrobu (pomníky, kríže a pod.) musí byť osadené tak, aby neohrozovalo iných návštevníkov a okolité hrobové miesta. Nájomca a osoba vykonávajúca stavebné úpravy hrobového miesta nesmie odkladať časti príslušenstva na iné hrobové miesta alebo ich opierať o príslušenstvo iných hrobov a je povinný zlikvidovať všetky odpady vzniknuté pri týchto prácach mimo pohrebiska (betón, zemina a pod.). **Stavebné úpravy je nájomca povinný písomne nahlásiť prevádzkovateľovi pohrebiska pred ich uskutočnením a je povinný prevádzkovateľovi pohrebiska nahlásiť aj ich skončenie**.
7. Nájomca, resp. osoby, ktoré na hrobovom mieste vykonávajú kamenárske práce, sú povinní zvyšky kameňa a ostatných materiálov používaných pri týchto prácach vyviezť z pohrebiska, a to na vlastné náklady. Zvyšky kameňa nesmie ukladať do kontajnera na pohrebisku, ani na iné miesta v areáli pohrebiska.

8. Po skončení prác na úprave hrobového miesta je nájomca povinný vykonať alebo zabezpečiť vyčistenie okolia hrobového miesta.
9. Demontáž, odstraňovanie, odvoz pomníkov, epitafných dosiek alebo ich súčastí musí oprávnená osoba alebo ich vlastník vopred oznámiť prevádzkovateľovi, ktorý o tom vedie evidenciu.
10. Individuálne vysádzať stromy a kry a umiestňovať lavičky na pohrebiskách bez povolenia správcu pohrebísk je prísne zakázané.
11. Právo k hrobovému miestu zanikne zrušením alebo vzdaním sa hrobového miesta.

Čl. 5 Výpoveď nájomnej zmluvy

1. Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný vopred upozorniť nájomcu, že uplynie lehota, za ktorú je nájomné zaplatené, najneskôr však tri mesiace pred uplynutím tejto lehoty.
2. Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný vopred písomne upozorniť nájomcu na vypovedanie nájomnej zmluvy, najmenej šesť mesiacov pred dňom, keď sa má hrobové miesto zrušiť.
3. Prevádzkovateľ pohrebiska nájomnú zmluvu vypovie, ak:
 - a) závažné okolnosti na pohrebisku znemožňujú trvanie nájmu hrobového miesta
 - b) sa ruší pohrebisko
 - c) nájomca ani po upozornení nezaplatil nájomné za užívanie hrobového miesta
4. Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovie nájomnú zmluvu z dôvodu, že **závažné okolnosti na pohrebisku znemožňujú trvanie nájmu hrobového miesta**, musí so súhlasom nájomcu zabezpečiť iné hrobové miesto a na vlastné náklady preložiť ľudské ostatky vrátane príslušenstva hrobu na nové hrobové miesto.
5. Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovie nájomnú zmluvu z dôvodu, že **sa ruší pohrebisko**, je povinný výpoveď nájomnej zmluvy doručiť nájomcovi najmenej tri mesiace pred dňom, keď má hrobové miesto zrušiť; ak mu nie je známa adresa alebo sídlo nájomcu, uverejní túto informáciu na mieste obvyklom na pohrebisku.
6. Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovie nájomnú zmluvu z dôvodu, že **nájomca ani po upozornení nezaplatil nájomné za užívanie hrobového miesta**, je povinný výpoveď doručiť nájomcovi najneskôr do dvoch mesiacov po uplynutí lehoty, na ktorú bolo nájomné zaplatené; ak mu nie je známa adresa alebo sídlo nájomcu, uverejní túto informáciu na mieste obvyklom na pohrebisku. **Výpovedná lehota je tri roky odo dňa, odkedy nebolo nájomné zaplatené.** Prevádzkovateľ pohrebiska ponechá po túto dobu príslušenstvo hrobu na hrobovom mieste s označením, že ide o trojročné uloženie, počas ktorého sa môže nájomca prihlásiť. Po uplynutí výpovednej lehoty sa príslušenstvo hrobu považuje za opustenú vec.
7. Ak je adresa a sídlo nájomcu známe, výpovedná lehota uplynie do jedného roka odo dňa doručenia výpovede. Prevádzkovateľ pohrebiska vyzve nájomcu, aby najneskôr do tejto lehoty odstránil príslušenstvo hrobu; ak ho v tejto lehote neodstráni, po uplynutí výpovednej lehoty sa príslušenstvo hrobu považuje za opustenú vec.

8. Ak prevádzkovateľ pohrebiska postupuje podľa odsekov 6 a 7, musí zabezpečiť obrazovú dokumentáciu hrobového miesta so stručným opisom stavu príslušenstva hrobu.

Čl. 6

Povinnosti návštevníkov pohrebiska

1. Návštevníci pohrebiska sú povinní správať sa spôsobom zodpovedajúcim piete miesta, nesmú robiť hluk, vykrikovať, požívať alkoholické nápoje a iné omamné látky, poškodzovať pomníky, zariadenia pohrebiska, objekty a zeleň na pohrebisku. V celom objekte pohrebiska sa zakazuje jazda na bicykli, je však možné ísť popri bicykli. Rovnako sa zakazuje jazda na kolieskových korčuliach, kolobežke, skateboarde a pod.
2. Na pohrebisko je zakázané vodiť alebo vpúšťať psov a iné zvieratá.
3. Na pohrebisko je zakázaný prístup dopravnými prostriedkami s výnimkou dopravy nevládných alebo zdravotne postihnutých občanov, na dopravu materiálu potrebného na výstavbu a rekonštrukciu obrubníkov, pomníkov, na dopravu rakvy s ľudskými pozostatkami zomrelého do domu smútku.
4. Prevádzkovateľ pohrebiska môže prístup na pohrebisko alebo jeho časť dočasne zakázať, a to v čase vykonávania terénnych úprav, exhumácií a počas nepriaznivého počasia, ak nemožno zabezpečiť bezpečnosť návštevníkov pohrebiska.
5. Na pohrebisku je zakázané páliť trávu, lístie a iný odpad. Sviečky a kahance možno rozsvetovať len na hrobovom mieste alebo na to vyhradenom mieste tak, aby nevzniklo nebezpečenstvo požiaru.
Každý návštevník pohrebiska je povinný dodržiavať bezpečnostné predpisy v zmysle platných právnych predpisov a protipožiarne predpisy vyplývajúce zo zákona o ochrane pred požiarimi.
6. Zakazuje sa akékoľvek umiestňovanie ponúk a reklám právnickými alebo fyzickými osobami vo všetkých priestoroch pohrebiska a na akomkoľvek objekte, ktorý tvorí vybavenosť pohrebiska s výnimkou miest na to vyhradených prevádzkovateľom pohrebiska a s jeho predchádzajúcim súhlasom.

Čl. 7

Čas, keď je pohrebisko prístupné verejnosti

Pohrebisko je prístupné verejnosti v letnom období od 01.04. do 15.11 kalendárneho roku od 08.00 hod do 22.00 hod a v zimnom období od 16.11. do 31.03. kalendárneho roka od 8,00 hod do 19.00 hod. V zimnom období správca pohrebiska vykonáva zimnú údržbu iba pre potreby pohrebu..

Čl. 8

Spôsob ukladania ľudských pozostatkov

1. Do hrobových miest sa pochovávajú ľudské pozostatky alebo ostatky. Spolopenené ľudské pozostatky sa ukladajú podľa želania zosnulého za jeho života, prípadne podľa želania obstarávateľa pohrebu.

2. Hrob na ukladanie ľudských pozostatkov musí spĺňať tieto požiadavky:
 - a) pre dospelú osobu a dieťa staršie ako 10 rokov musí byť hĺbka hrobu najmenej 1,6 m
 - b) pre dieťa mladšie ako 10 rokov najmenej 1,2 m
 - c) prehĺbený hrob musí mať hĺbku aspoň 2,2 m
 - d) rakva s ľudskými pozostatkami musí byť po uložení do hrobu zasypaná skyprenou zeminou vo výške 1,2 m
 - e) dno hrobu musí ležať najmenej 0,5 m nad hladinou podzemnej vody

3. Pred uplynutím tlecej doby sa do toho istého hrobu môžu uložiť ďalšie ľudské pozostatky, ak je možné ich umiestniť nad úroveň naposledy pochovaných ľudských pozostatkov a vrstva uľahnutej zeminy nad rakvou bude najmenej 1 meter.

4. Bočné vzdialenosti medzi jednotlivými hrobmi musia byť najmenej 0,3 m.

5. Pri zhotovení obruby hrobov, nesmú byť presiahnuté tieto maximálne vonkajšie rozmery:

● hrob pre dieťa do 6 rokov	80 x 140 cm
● hrob pre dieťa do 14 rokov	90 x 200 cm
● jedno hrob	110 x 245 cm
● dvoj hrob	220 x 245 cm
● troj hrob	330 x 245 cm
● urnový hrob	100 x 100 cm

Čl. 9

Dĺžka tlecej doby a exhumácia ľudských ostatkov

1. Dĺžka tlecej doby na pohrebiskách je podľa zákona o pohrebníctve č.131/2010 Z. z. 10 rokov. V obci Valča je podľa hydrogeologických podmienok určená tlecia doba 20 rokov.

2. Ľudské ostatky musia byť uložené v hrobe najmenej do uplynutia tlecej doby. K likvidácii hrobu nesmie dôjsť pred uplynutím tlecej doby.

3. Pred uplynutím tlecej doby možno ľudské ostatky exhumovať na:
 - príkaz sudcu alebo prokurátora
 - na príkaz orgánov činných v trestnom konaní
 - na žiadosť obstarávateľa pohrebu alebo blízkej osoby, ak obstarávateľ pohrebu už nežije alebo na žiadosť obce, ak bola obstarávateľom pohrebu.

4. Žiadosť o exhumáciu musí mať písomnú formu a musí obsahovať:
 - vyjadrenie regionálneho úradu verejného zdravotníctva,
 - list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí,
 - nájomnú zmluvu vydanú prevádzkovateľom pohrebiska, kde budú ľudské ostatky uložené,
 - identifikačné údaje prevádzkovateľa pohrebnej služby, ktorá ľudské ostatky prevezie.

5. Náklady na exhumáciu hradí ten, kto o ňu požiadala.
6. Vykonávanie exhumácie zabezpečujú pohrebné služby v zmysle živnostenského zákona a sú zodpovedné za dôstojné manipulovanie s ľudskými ostatkami.

Čl. 10

Zákaz pochovávanía

1. Ak by ďalším pochovávaním na pohrebisku mohlo dôjsť k ohrozeniu zdravia ľudí alebo kvality podzemnej vody, môže pochovávanie zakázať príslušný orgán štátnej správy.
2. Na pohrebisku, kde je zakázané pochovávanie ľudských pozostatkov do zeme, možno ďalej pochovávať iným spôsobom, ak príslušný orgán štátnej správy, ktorý pochovávanie zakázal, s navrhovaným spôsobom pochovávanía súhlasí.
3. Ochranné pásmo pohrebiska je 50m od hranice pohrebiska. V ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom.

Čl. 11

Spôsob nakladania s odpadmi

1. Odpad, ktorý vzniká pri údržbe hrobového miesta, je nájomca hrobového miesta a tiež návštevník pohrebiska povinný umiestniť do kontajnerov. Toto sa netýka stavebného odpadu a prebytočnej zeminy, ktoré sú povinní zlikvidovať mimo pohrebiska.
2. Nájomcovia hrobových miest a návštevníci pohrebiska sú oprávnení do kontajnerov vyhadzovať:
 - zvyšky kvetinovej výzdoby,
 - napadané lístie a odstránenú trávu,
 - nádoby od sviečok,
 - poškodené ozdobné predmety
3. Prevádzkovateľ pohrebiska zabezpečuje vývoz odpadu z veľkokapacitných kontajnerov na vlastné náklady.
4. Stavebný odpad je nájomca hrobového miesta povinný odviezť z pohrebiska na vlastné náklady.

Čl. 12

Podmienky vstupu prevádzkovateľa pohrebnej služby na pohrebisko

1. Prevádzkovateľovi pohrebnej služby je povolený vstup na pohrebisko len na vykonanie pohrebnej služby podľa rozsahu dohodnutého s obstarávateľom pohrebu, za účelom prepravy ľudských ostatkov, prenosom rakvy a pochovania ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov.

2. Prevádzkovateľ pohrebiska vykonáva dozornú činnosť pri pietnych aktoch, tzn. odovzdáva a preberá priestory a zariadenia domu smútku obstarávateľovi pohrebu a tej pohrebnej službe, ktorá bude vykonávať pietny akt.
3. Pracovníci pohrebnej služby musia byť počas smútočného obradu upravení a povinní sa zdržať v styku s pozostalými necitlivého správania a svojim oblečením a vystupovaním zachovávať dôstojnosť celého pietneho aktu.
4. Pohrebné služby sú zodpovedné:
 - za výkop hrobu a jeho zasypanie,
 - za bezpečné otvorenie a uzatvorenie hrobu, alebo hrobky,
 - za poškodenie hrobového príslušenstva pri vykonávaní svojej činnosti.
5. Pohrebné služby sú povinné:
 - dodržiavať ustanovenia tohto prevádzkového poriadku,
 - svoju činnosť vykonávať v zmysle platných zákonov,
 - pri výkope nového hrobového miesta dodržiavať hranice rozmerov hrobov stanovených prevádzkovateľom pohrebiska.

Čl. 13 Cenník služieb

K prevádzkovému poriadku pohrebiska obce Valča bol schválený nasledovný cenník služieb,:

1. Cena nájomného za užívanie hrobového miesta je stanovená nasledovne:

Druh služby	Doba prenájmu	Cena služby
Užívanie jedno hrobu	10 rokov	10,00 €
Užívanie dvoj hrobu	10 rokov	15,00 €
Užívanie troj hrobu	10 rokov	18,00 €
Užívanie urnového hrobu	10 rokov	10,00 €
Užívanie detského hrobu	10 rokov	5,00 €
Užívanie hrobky	10 rokov	60,00 €
Rezervácia hrobového miesta	1 rok	5,00 €

2. Prevádzkovateľ pohrebiska ďalej účtuje za:

- použitie domu smútku/ 1 deň

5,00 €

- za uloženie ľudských pozostatkov v chladiacom zariadení za každý začatý deň 3,50 €

Čl. 14

Prechodné ustanovenia

Doterajšie právne vzťahy týkajúce sa užívania hrobového miesta zostávajú zachované za rovnakých podmienok, ako boli dohodnuté v právnom vzťahu, ak osoby z tohto právneho vzťahu sú známe a podmienky užívania hrobového miesta sú splnené.

Čl. 17

Záverečné ustanovenie

1. Tento prevádzkový poriadok Obce Valča vydala starostka Obce Valča 17. 03. 2017. Bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva vo Valči č. 13/2017 zo dňa 04.04.2017

JUDr. Mária Ondráčková, v.r.
Starostka obce